

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๕/๑ ๕๑๕๑

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๒
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๔๒๖๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๖๘๔๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สรุปการประชุมคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒

๓. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอการขยายเวลามาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา และมาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ผู้มีบัตรฯ) โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา (มาตรการบรรเทา)

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการ มาตรการบรรเทาฯ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ (ระยะเวลา ๑๐ เดือน) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้มีบัตรฯ มีภาระค่าครองชีพลดลง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้มีบัตรฯ จำนวนประมาณ ๑๔.๕ ล้านคน คิดเป็นครัวเรือนประมาณ ๘.๒ ล้านครัวเรือน (๑ ครัวเรือนใช้ได้เพียง ๑ สิทธิเท่านั้น)

๑.๑.๒ ข้อกำหนดในการดำเนินการ ได้แก่ (๑) กรณีค่าไฟฟ้า ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือนติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ให้ใช้สิทธิค่าไฟฟ้าฟรีตามมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่หากใช้ไฟฟ้าเกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือน ให้ใช้สิทธิตามมาตรการนี้ในวงเงิน ๒๓๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน กรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนดผู้มีบัตรฯ เป็นผู้รับภาระค่าไฟฟ้าทั้งหมด และ (๒) กรณีค่าน้ำประปา ให้ใช้น้ำประปาในวงเงิน ๑๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน กรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีบัตรฯ เป็นผู้รับภาระค่าน้ำประปาทั้งหมด

/ ๑.๒ มาตรการ ...

๑.๒ มาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีบัตรฯ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระ (มาตรการชดเชยเงินฯ)

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบมาตรการชดเชยเงินฯ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ (ระยะเวลา ๖ เดือน) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีบัตรฯ และส่งเสริมให้เกิดการออมเงินแก่ผู้มีบัตรฯ สนับสนุนให้มีจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

๑.๒.๒ การดำเนินมาตรการชดเชยเงินฯ เป็นการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีบัตรฯ โดยใช้ข้อมูลจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ที่ได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐชำระราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค (ไม่รวมสินค้าและบริการที่มีภาษีสรรพสามิต) ทั้งในส่วนของวงเงินสวัสดิการที่ได้รับตามสิทธิ และเงินที่เติมเข้ากระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์จากร้านธงฟ้าประชารัฐหรือร้านค้าเอกชนอื่นที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผ่านเครื่องรับชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Capture: EDC) ที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเครื่องบันทึกการเก็บเงิน (Point of Sale: POS) ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยกรมบัญชีกลางจำแนกร้อยละ ๑ เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐแล้ว ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒ ให้นำมาจำแนกข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ จำนวนร้อยละ ๕ เพื่อการใช้จ่ายโดยกรมบัญชีกลางโอนเงินเข้ากระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (ช่อง e-Money) ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และส่วนที่ ๒ จำนวนร้อยละ ๑ เพื่อการออม โดยกำหนดให้เงินชดเชยที่ให้แก่ผู้มีบัตรฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ทั้ง ๒ ส่วน รวมกันแล้วต้องไม่เกินจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบรรเทาภาระค่าครองชีพและลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคอย่างต่อเนื่อง รวมถึงช่วยลดภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีบัตรฯ สนับสนุนให้มีจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น และส่งเสริมการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด จึงเสนอให้มีการขยายเวลามาตรการบรรเทาฯ และมาตรการชดเชยเงินฯ โดยพิจารณาหลักการและกำหนดแนวทางการดำเนินมาตรการดังกล่าวเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓. สารสำคัญ

จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น จึงเห็นควรนำเสนอขยายเวลามาตรการบรรเทาฯ และมาตรการชดเชยเงินฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ การขยายเวลามาตรการบรรเทาฯ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา เพื่อให้ผู้มีบัตรฯ มีภาระค่าครองชีพลดลง

๓.๑.๒ การดำเนินการ

การขยายเวลามาตรการบรรเทาฯ จะเป็นการดำเนินการคงเดิมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) กรณีค่าไฟฟ้า ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือนติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ให้ใช้สิทธิค่าไฟฟ้าฟรีตามมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่หากใช้ไฟฟ้าเกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือน ให้ใช้สิทธิตามมาตรการนี้ในวงเงิน ๒๓๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน กรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีบัตรฯ เป็นผู้รับภาระค่าไฟฟ้าทั้งหมด

๒) กรณีค่าน้ำประปา ให้ใช้น้ำประปาในวงเงิน ๑๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน กรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีบัตรฯ เป็นผู้รับภาระค่าน้ำประปาทั้งหมด

ทั้งนี้ ผู้มีบัตรฯ ต้องนำใบแจ้งค่าไฟฟ้าและใบแจ้งค่าน้ำประปาไปชำระ ที่สำนักงานการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กิจการไฟฟ้า สวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ สำนักงานการประปานครหลวง และสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค พร้อมทั้งแสดงบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยทุกสิ้นเดือนการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กิจการไฟฟ้า สวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ การประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค จะส่งบันทึกรายชื่อผู้มีบัตรฯ ที่ใช้ไฟฟ้าและน้ำประปา ภายใต้วงเงินที่กำหนดให้กรมบัญชีกลาง เพื่อที่กรมบัญชีกลางจะนำเงินจากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมมาจ่ายคืนผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในช่อง e-Money ของเดือนถัดไป ซึ่งผู้มีบัตรฯ สามารถใช้ซื้อสินค้าและบริการผ่านเครื่อง EDC แอปพลิเคชันถุงเงินประชารัฐ และถอนเงินสดจากเครื่อง ถอนเงินอัตโนมัติได้

๓.๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีบัตรฯ จำนวน ๑๔.๖ ล้านคน คิดเป็นครัวเรือนประมาณ ๘.๒ ล้านครัวเรือน (๑ ครัวเรือนใช้ได้เพียง ๑ สิทธิเท่านั้น)

๓.๑.๔ ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ รวมเป็นระยะเวลา ๑ ปี

๓.๑.๕ งบประมาณ ประมาณการสำหรับค่าไฟฟ้า ๑,๗๔๐ ล้านบาทต่อปี (๑๔๕ ล้านบาทต่อเดือน) ประมาณการสำหรับค่าน้ำประปา ๓๐ ล้านบาทต่อปี (๒.๕๐ ล้านบาทต่อเดือน) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑,๗๗๐ ล้านบาทต่อปี (๑๔๗.๕๐ ล้านบาทต่อเดือน) โดยจะใช้จ่ายจากเงินกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

๓.๒ มาตรการชดเชยเงินฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยลดภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีบัตรฯ สนับสนุนให้มีจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

๓.๒.๒ การดำเนินการ มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๑) ชดเชยเงินให้แก่ผู้มีบัตรฯ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค (ไม่รวมสินค้าและบริการที่มีภาษีสรรพสามิต) ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จากร้านธงฟ้าประชารัฐหรือร้านค้าเอกชนอื่นที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเครื่อง EDC ที่มีการเชื่อมต่อระบบเครื่อง POS ที่เป็นระบบช่วยเก็บบันทึกการขาย รายละเอียดสินค้า จำนวนยอดขาย และออกใบกำกับภาษี ซึ่งระบบ POS สามารถแยกจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากสินค้าและบริการรวมทั้งรับและส่งข้อมูลจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มได้

๒) ข้อมูลจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค (ไม่รวมสินค้าและบริการที่มีภาษีสรรพสามิต) ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่ร้านตามข้อ ๑) จะส่งให้กรมบัญชีกลางโดยระบบจะแยกยอดภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ ออกจากราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระแล้ว และกรมบัญชีกลางจะนำเงินร้อยละ ๕ มาจ่ายชดเชยโดยโอนเข้าช่อง e-Money ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐให้แก่ผู้มีบัตรฯ ในวงเงินไม่เกินจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

๓.๒.๓ กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีบัตรฯ จำนวน ๑๔.๖ ล้านคน

๓.๒.๔ ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ (ระยะเวลา ๑๑ เดือน)

๓.๒.๕ งบประมาณ ประมาณการ ๙๙.๓๐ ล้านบาท (ประมาณ ๘.๑๖ ล้านบาทต่อเดือน) โดยจะใช้จ่ายจากเงินกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ มีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔. ผลกระทบ

การดำเนินการขยายเวลามาตรการบรรเทาฯ และมาตรการชดเชยเงินฯ คาดว่าจะส่งผลกระทบ ดังนี้

๔.๑ บรรเทาภาระค่าครองชีพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และช่วยลดภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีบัตรฯ

๔.๒ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร้านค้าจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น อันจะเป็นการสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืนให้กับประเทศ

๔.๓ ส่งเสริมเข้าสู่สังคมไร้เงินสด อันจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารจัดการเงิน

๕. การดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินมาตรการบรรเทาฯ และมาตรการชดเชยเงินฯ เป็นไปตาม มาตรา ๘ (๑) และ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการเกี่ยวกับพระราชรัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีพและเพิ่มศักยภาพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการฯ กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ประมาณการรายจ่าย วิธีการประเมินผล การวัดความคุ้มค่า และประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ในการนี้ การดำเนินมาตรการบรรเทาฯ และมาตรการชดเชยเงินฯ เป็นไปตามมติคณะกรรมการฯ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ อนึ่ง งบประมาณสำหรับการดำเนินมาตรการทั้ง ๒ ดังกล่าวรวมทั้งสิ้น ๑,๘๖๙.๓๐ ล้านบาท โดยเบิกจ่ายจากกองทุนพระราชรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๖. ข้อเสนอกระทรวงการคลัง

ให้ความเห็นชอบการขยายเวลามาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา และมาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีบัตรฯ ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐโดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีบัตรฯ ได้ชำระ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๕๑๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ taxpolicy.fpo@gmail.com